

Helsingin yliopisto - Helsingfors universitet - University of Helsinki ID 2003-2093

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Yhteiskuntapolitiikan laitos	
Tekijä-Författare-Author Lämsä, Riikka			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Hoitoisuusluokitukset hoitotyön kuvaa rakentamassa - diskurssianalyttinen tutkimus hoitoisuusluokitusten toimijoista, puhetaivoista ja rakenteesta			
Oppiaine-Läroämne-Subject Sosiaalipolitiikka			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu		Aika-Datum-Month and year 2003-04-07	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 95 + 4 liitettä
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Tarkastelen tutkimuksessa hoitotyössä käytettäviä hoitoisuusluokituksia. Työn tarkoituksena on selvittää, minkälaista kuvaa hoitoisuusluokitukset tuottavat hoitotyöstä ja miten hoitoisuuden muutos luokituksissa tuotetaan. Tarkastelen tutkimuksessa hoitoisuusluokitusten toimijoita ja heidän saamiaan positioita. Edelleen tarkastelun kohteeksi asettuvat luokitusten puhetaivot ja rakenne sekä niiden muutos hoitoisuuden muuttuessa.</p> <p>Tutkimuksen teoreettisena lähtökohdana on ajatus luokitusten sosiaalikonstruktivisesta luonteesta. Näen hoitoisuusluokitusten konstruktivismin mukaisesti paitsi kuvaavan ja uusintavan hoitotyön todellisuutta myös tuottavan sitä. Luokitukset rakentavat hoitotyön todellisuutta kielenkäytöllään, valinnoillaan ja vaikenemisillaan. Hoitoisuusluokitukset ovat kontekstuaalisia, jolloin niiden kategoriat ja luokat ovat muodostuneet yhteydessä ympäröivään maailmaan ja hoitotyöhön. Hoitoisuusluokitukset eivät myöskään kuvaa mitään absoluuttista totuutta potilaan hoitoisuudesta, vaan luokitusten sisällöt ovat aina valintoja ottaa mukaan tiettyjä asioita ja jättää pois toisia.</p> <p>Metodisesti työ on diskurssianalyttinen ja analyysivälineinä käyttämäni position, repertuaarin ja kehän käsitteet liittyvät läheisesti Erving Goffmanin ajatteluun. Aineisto koostuu kuudesta Helsingin yliopistollisessa keskussairaalassa käytössä olleesta hoitoisuusluokituksesta, joista vanhin on vuodelta 1968 ja uusin vuodelta 1997.</p> <p>Tutkimustulosten mukaan hoitoisuusluokitusten lähtökohdat eivät liity suoranaisesti potilaaseen vaan niiden käytöllä tavoitellaan ennen muuta autonomisempaa asemaa hoitotyölle. Hoitoisuusluokitukset tuottavat yksipuolistavaa ja ongelmakeskeistä kuvaa potilaasta. Omaisen ohitetaan luokituksissa suurelta osin. Näin vaietaan omaisen henkisen tuen tarpeesta ja jätetään käyttämättä tärkeä voimavara potilaan tervehtymisen tukemiseksi. Hoitaminen kuvataan välittömänä potilaaseen kohdistuvana hoitotyönä, jolloin välilliset työt kuten suunnittelu, valmistelu tai kirjaaminen jäävät toisarvoisiksi luokituksissa mainittujen työtehtävien rinnalla. Puhetapojen osalta hoitoisuusluokituksissa ei onnistuta käyttämään hoitotyön omaa kieltä kautta linjan, vaan lääketieteellisen repertuaarin käyttö kasvaa vaikean hoitoisuuden luokissa. Kaikki luokitukset eivät myöskään tuo hoitotyön toimijoita esiin tasapuolisesti ja keskittyessään tietyn toimijan ympärille luokitukset voivat tuottaa poisjätetyille toimijoille alirivostettua asemaa.</p> <p>Tärkeimpinä lähteinä olen käyttänyt Bowkerin ja Starin teosta <i>Sorting Things Out, Classification and Its Consequences</i>, Tiina Hautamäen tutkimusta Tuberkuloosin ja aidsin kulttuurisista merkityksistä ja Merja Kinnusen <i>Työt, toimet ja luokittelut</i> -kirjaa sekä Erving Goffmanin tuotantoa.</p>			
Avainsanat-Nyckelord-Keywords luokitukset - terveydenhuolto - hoitotyö diskurssianalyysi - hoitoisuusluokitukset sosiaalinen konstruktivismi - luokitukset			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			